

බර්නාඩ් ෂෝ මා බිහිවීම

එක්සත් රාජධානිය නමින් හැඳින්වෙන්නේ අධිරාජ්‍යයක් මිස රාජ්‍යයක් නො වෙයි. මෙයින් වේලසය, ස්කොට්ලන්තය හා උතුරු අයර්ලන්තය යන රටවල් එංගලන්තය යන රට විසින් යටත්කරගනු ලැබූ රටවල් වෙයි. එබැවින් ඒ රටවල් එංගලන්තයේ යටත්විජිත වෙයි. එහෙත් ඒ බව ඉංගිරිසිහු හෝ ඒ යටත්විජිතවල වෙසෙන වැසියෝ හෝ නො කියති. ඉංගිරිසින් එලෙස නොකීම පුදුමයක් නො වෙයි. එහෙත් ස්කොට්වරුන් වේල්ස් වැසියන් හා උතුරු අයර්ලන්ත වැසියන් ද තමන් යටත්විජිත වැසියන් බව නොපිළිගන්නේ ඇයි?

එයට ප්‍රධාන හේතුව ඒ රටවැසියන්ගේ මොළු සෝදා තිබීම ය. ඔවුන්ට උගන්වා ඇත්තේ ඔවුන්ගේ රටවල් එංගලන්තය සමග ද වෙනත් රටවල් සමග ද එකතු වී අළුත් රාජ්‍යයක් ගොඩනගාගෙන ඇති බව ය. එහෙත් මේ අළුත් රටේ ප්‍රධාන භාෂාව ඉංගිරිසි බව ඔවුන්ට නුගැන්වෙයි. ඔවුන් ඉංගිරිසි ඉගෙන ගන්නා තරමට ඉංගිරිසින් ඔවුන්ගේ භාෂා ඉගෙන නොගන්නා බව ඉතා පැහැදිලි නමුත් කිසිවෙක් ඒ ගැන ප්‍රශ්න නො කරති.

ඉංගිරිසිහු ඉතාමත් දුෂ්ඨ රාජ්‍ය තාන්ත්‍රිකයෝ වෙති. උපායශීලීව තම අවශ්‍යතා ඉටුකරගන්නේ කෙසේ දැයි ඔවුහු දනිති. යටත්විජිත යටත්විජිත නොවන බවක් සඟවා කටයුතු කරන ආකාරය ඔවුහු දනිති. එංගලන්තයේ ඔටුන්න හිමි කුමරු එක්සත් රාජධානියේ ද ඔටුන්න හිමි කුමරු ලෙස පිළිගැනීමට සලස්වා ඔහුට ර්නියා වේල්ස් කුමාර පදවියක් ලබා දී වේල්සයේ වැසියන් රවටන්නේ කෙසේ ද යන්න ඉංගිරිසිහු දනිති. එංගලන්තයේ එලිසබෙත් රැජිනගේ ස්වාමිපුරුෂයාට එඩ්මන්ඩ් ආදිපාද තනතුරක් ලබා දී ස්කොට්ලන්තයේ වැසියන් රවටන අයුරු ඉංගිරිසිහු දනිති.

අවශ්‍ය වීට යම් බලයක් ස්කොට්ලන්තයේ හා වේල්සයේ පාර්ලිමේන්තුවලට බෙදා දී රටේ ඒකීය බලය එංගලන්ත පාර්ලිමේන්තුවේ හෙවත් වෙස්ට්මිනිස්ටර් පාර්ලිමේන්තුවේ රඳවාගන්නේ කෙසේ ද යන්න ද ඉංගිරිසිහු දනිති. මෙරට අග්‍රාණ්ඩුකාරයකු ලෙස කටයුතු කළ සෝල්බරි සාමි යනුවෙන් හැඳින්වෙන පුද්ගලයා වරක් ප්‍රකාශ කර ඇත්තේ සිංහලයන් උපායශීලීව කටයුතුකිරීමට නොදන්නා බව ය. ඔහු එයින් අදහස් කරන ලද්දේ කුමක් ද යන්න පැහැදිලි ය. ඔහු වෙනත් වචනවලින් කියා ඇත්තේ බලය බෙදන බවක් අගවා බලය පාර්ලිමේන්තුවේ තබාගන්නා ලෙස ය.

සමහරවිට ඔහුගේ ඒ ප්‍රකාශය ඇත්තටම බලය බෙදීමක් ගැන විය හැකි ය. එහෙත් ඔහු සිංහලයන්ට ඔහුගේ අත්දැකීම් අනුව යම් පාඩමක් ඉගැන්වීමට උත්සාහ දරා ඇත. ඒ පාඩම ඇතැම් විට දීර්ඝකාලීන ව සිංහලයන්ට පාඩු ගෙන දෙන්නක් විය හැකි ය. ඒ කෙසේ වෙතත් බිරිතානි (එක්සත් රාජධානියේ) ඒකීයත්වය රැකගැනීමත් ඒ අතර වේල්සය ආදි අනෙක් රටවල් සමග යටත්විජිත සම්බන්ධකම් පවත්වාගෙන යමින් ඒ රටවලට ඇති යම් හිඳහසක් ගැන කතාකිරීමත් ඔවුන්ගේ උපක්‍රමය වී ඇත.

එක්සත් රාජධානිය යනුවෙන් හැඳින්වෙන රටෙහි, එනම් එංගලන්ත යටත්විජිත පද්ධතියෙහි රාජ්‍ය භාෂාව ඉංගිරිසි වෙයි. අද වේල්සයේ ස්කොට්ලන්තයේ ඒ ඒ භාෂාවලට නාමික තැනක් ඇති නමුත් ඒ රටවල, ඉංගිරිසින් කියන ආකාරයට නම් ඒ ප්‍රදේශවල වැඩකටයුතු කෙරෙන්නේ ඉංගිරිසියෙනි. ඒ රටවල ද අධ්‍යාපන මාධ්‍යය ඉංගිරිසි ය. එපමණක් නො වෙයි. ඒ රටවල දුෂ්ඨයන් ලවා ඉංගිරිසි භාෂාව පෝෂණය කරගන්නේ කෙසේ ද යන්න ද ඉංගිරිසිහු හොඳකාරව ම දනිති.

බොහෝ දෙනා පෝර්ප් බර්නාඩ් ෂෝ හා ඔස්කා වයිල්ඩ් යන විද්වතුන් ගැන දන්නේ ඉංගිරිසි ලේඛකයන් ලෙස ය. ඔවුන් පොත පත ලියා ඇත්තේ ඉංගිරිසියෙනි. එහෙත් ඔවුහු අයිරිෂ් ජාතිකයෝ වූහ. ඔවුන් සමහරවිට කෘතියක් දෙකක් අයිරිෂ් භාෂාවෙන් ලියා තිබෙන්නට හැකි ය. ඒ සේ වුවත් ඔවුන් ප්‍රසිද්ධ ව ඇත්තේ ඉංගිරිසි ලේඛකයන් ලෙස ය. එසේ සිදුවන්නේ කෙසේ ද? ඉංගිරිසි භාෂාවෙන් ලියූ අයිරිෂ් ජාතිකයන් මිස අයිරිෂ් භාෂාවෙන් ලියූ ඉංගිරිසි ජාතිකයන් තැන්ගත් ඇයි?

මේ අයිරිෂ් ලේකකයන් ඉංග්‍රීසියෙන් ලිවීම කිසිවකුගේ හෝ විමනියට ලක් නොවෙයි. ඔවුන් අයර්ලන්තයෙන් පිට වී එංගලන්තයේ ද එහි යටත්විජිත පද්ධති ලෙස පවතින බිරිතානියේ හා එක්සත් රාජධානියේ ද අගනුවර වූ ලන්ඩනයේ පීචන්චීම ද කිසිවකුගේ ප්‍රශ්න කිරීමකට ලක් නො වෙයි. ඒ සියලුම සියළු දෙනාට පාහේ ස්වාභාවික ය. එහෙත් දෙමළ ලේඛකයකු සිංහලෙන් ලියුවහොත් කුමක් සිදුවීමට ඉඩ ඇත් ද? ඒ දෙමළ ලේඛකයාගේ මානව අයිතිවාසිකම් වෙනුවෙන් ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණයට පත්කමක් ඉදිරිපත් කිරීමට ද ඇතුළත් පෙළුමකු ඇත. එහෙත් පෝර්ස් බර්නාඩ් හෝ හා ඔස්කා වයිල්ඩ් විද්වතුන්ගේ මානව අයිතිවාසිකම් කඩවීමක් ගැන කිසිවකුටවත් ප්‍රශ්නයක් නො වෙයි.

ඇතුළු වීට ඒ විද්වතුන් දෙදෙනා යම් හේතුවක් නිසා දිගින් දිගට ම අයිරිෂ් භාෂාවෙන් පමණක් ලියුවෝ නම් ඒ ප්‍රශ්නයක් විය හැකිව තිබුණි. එවිට ඔවුන්ට පිළිගැනීමක් ද නොලැබෙනු ඇත. එහෙත් ඔවුන් ඉංග්‍රීසියෙන් ලිවීම සාමාන්‍යයක් ස්වාභාවික වුවක් ලෙස සියළු දෙනාටම මෙන් දැනෙන්නට සලස්වා ඇත. මේ ඉංග්‍රීසියෙන් රාජ්‍ය තාන්ත්‍රික දක්ෂතාවෙහි එක් ලක්ෂණයක් පමණකි. ඉංග්‍රීසිහු කිසිවිටෙකත් මේ කිසිම ලේඛකයකුට ඉංග්‍රීසියෙන් ලිවීමට බලකර නැත. ඉංග්‍රීසියන් කර ඇත්තේ ඒ ලේකකයන්ට ඉංග්‍රීසියෙන් ලිවීමට අවශ්‍ය පරිසරය සකස්කිරීම ය.

අද ද අපේ රටවල ද ඇතුළු ඉංග්‍රීසියෙන් ම ලියති. ඉංග්‍රීසියෙන් ලියන රුෂ්ඩිලා ඇරුන්දනී රෝයිලා ඔන්ඩ්විලා ගැන අපි දනිමු. ඔවුන්ට ඉංග්‍රීසි සාහිත්‍යය පිළිබඳ බුකර් ත්‍යාගය හා වෙනත් ත්‍යාග ප්‍රදානය කෙරෙයි. මේ ලේඛකයන් අතින් ඔවුන්ගේ රටවල භාෂා නොව ඉංග්‍රීසි පෝෂණය වෙයි. එපමණක් නො වෙයි. ඔවුන් අතින් බොහෝ විට තම රටවල සංස්කෘතීන් පරිභවයට ලක් කෙරෙයි. ඉංග්‍රීසියන් මේ සියලුම අද කරන්නේ තුවක්කුවේ ආධාරයෙන් නො වෙයි. එහි දී ඔවුන්ට විවිධ බලවේගවල සහාය ලැබෙයි.

අද ලෝකයේ ඉංග්‍රීසියට ලැබී ඇති ප්‍රධාන තැන මුළු දී හිමිවූයේ තුවක්කුවේ ආධාරයෙන් බව නිසැක ය. එහෙත් කල්යාණව තුවක්කුව වෙනුවට දැනුම ඉදිරියට පැමිණියේ ය. අද ඉංග්‍රීසියට ප්‍රධාන තැන හිමි වී ඇත්තේ දැනුම් ආධිපත්‍යය හේතුවකට ගෙන ය. ඒ සංස්කෘතික යටත්විජිතවාදයෙහි කොටසක් වෙයි. බර්නාඩ් හෝ විද්වතාගේ කාලයෙහි පවා එංගලන්ත යටත්විජිත පද්ධතියෙහි භාෂාව වූයේ ඉංග්‍රීසි ය. අද වන විට පරිගණකය ද උපයෝගී කරගන්නා ඉංග්‍රීසිය මුළු ලෝකයේ ම එකම රාජ්‍ය භාෂාව බවට පත්වෙමින් ඇත.

මේ ඉංග්‍රීසි භාෂාවෙහි ඇති සුවිශේෂ ගුණයක් නිසා ඇතිවන්නක් නො වෙයි. එහෙත් ඒ අතිවාරයෙන් ම ඉංග්‍රීසියෙන් යටත්විජිත කළමනාකරණයෙහි ඇති නිපුණත්වය හේතුවකට ගෙන සිදුවෙයි. ඉංග්‍රීසි භාෂාව නැතිව ම බැරී බසක් බවට පත්කිරීමට කටයුතු කෙරුණේත් කෙරෙන්නේත් ඉංග්‍රීසියන් විසිනි. ඉංග්‍රීසි පාලකයෝ තම යටත්විජිතවල ද පාලන හා රාජකාරී බස ඉංග්‍රීසි බවට පත්කළහ. එපමණක් නොව හැකි සෑම අවස්ථාවක ම ඒ ඒ යටත්විජිතයෙහි ඉංග්‍රීසිය තම නිවසේ බස බවට ද පත්කරගත් යම් පිරිසක් ඇති කළහ.

ඉංග්‍රීසියෙන් මුල් ම යටත්විජිත වූ වේල්සය හා ස්කොට්ලන්තය ඒ අතින් ඉතාමත් අභාග්‍ය සම්පන්න විය. ඒ රටවල ර්නිනා උගත් පුද්ගලයන් සියළු දෙනාම පාහේ ඉංග්‍රීසි දන්නා පිරිසක් බවට පත්කිරීමට ඉංග්‍රීසිහු වග බලාගත්හ. ඒ රටවල වෙල්ෂ් භාෂාව හා ස්කොට්ෂ් භාෂාව ක්‍රමයෙන් අභාවයට ගියේ ය. අද ඉංග්‍රීසි දන්නා එහෙත් වෙල්ෂ් හෝ ස්කොට්ෂ් හෝ භාෂා නොදන්නා අයකුට ඒ රටවල කිසිදු අපහසුවකින් තොරව රැකියාවක් කිරීමට හැකි ය. වෙල්ෂ් හා ස්කොට්ෂ් ජාතිකයන් තම පැවැත්ම සඳහා ඉංග්‍රීසි ඉගෙන ගන්න ද, ඉංග්‍රීසියන් වෙල්සයේ හෝ ස්කොට්ලන්තයේ හෝ රැකියාවකට ගිය ද අදාළ පරිදි ඒ භාෂාවන් ඉගෙනීමට බැඳී නැත.

අයර්ලන්තයේ ඒ ආකාරයට ම අයිරිෂ් භාෂාව දුර්වල කිරීමට ඉංග්‍රීසියන්ට නො හැකි විය. එහෙත් බුද්ධිමත් අයිරිෂ් ජාතිකයන් ඉංග්‍රීසියෙන් වැඩකරන පිරිසක් බවට පත්කිරීමට ඉංග්‍රීසිහු සමත්වූහ. බර්නාඩ් හෝ වැනි විද්වතුන් බිහිකෙරුණේ ඒ ආකාරයෙනි. තම යටත්විජිත වැසියන් තම භාෂාවට සේවය කරන එහෙත් ඒ වැසියන්ගේ භාෂාවලට සේවය නොකරන පිරිසක් බවට පත්කිරීම සුළු පටු දක්ෂකමක් යැයි නොසිතිය යුතු ය.

වේල්සය, ස්කොට්ලන්තය හා උතුරු අයර්ලන්තය අද දවසේත් එංගලන්තයේ යටත්විජිත වෙයි. ඉංග්‍රීසිහු තම අනෙක් යටත්විජිතවල ද ඒ තත්වය ඇතිකිරීමට උත්සාහ ගත් නමුත් එදා ඔවුන්ට ඒ සඳහා අවශ්‍ය ව්‍යුහය ගොඩනගා

ගැනීමට නො හැකි විය. මේ ව්‍යුහය අන් කිසිවක් නොව පරිපාලන තන්ත්‍රයක් හා පාසල් පද්ධතියක් ය. අප්‍රිකාවේ හා ආසියාවේ රටවල ඉංග්‍රීසි ක්‍රමයෙහි අධ්‍යාපන රටාවක් හා ව්‍යුහයක් ගොඩ නොනැගී තිබුණි. එයට අමතරව ලංකාවේ හා ඉන්දියාවේ ඒ ඒ රටට ආවේණික වූ නිල රූපික (formal) අධ්‍යාපන ව්‍යුහයක් තිබුණි.

අපේ පිරිවෙන් අධ්‍යාපන ක්‍රමය මුල දී ඉංග්‍රීසිනට අවශ්‍ය ආකාරයට වෙනස් කිරීමට නො හැකි විය. ඉංග්‍රීසින් මෙරට ඔවුන්ගේ පාසල් ව්‍යුහයක් ගොඩ නැගුවේ ඔවුන්ගේ අධ්‍යාපනය මෙරටට හඳුන්වාදීම සඳහාත් එමගින් ඔවුන් මෙන් සිතන පහත පිරිසක් බිහිකිරීමටත් මිස අප කෙරෙහි වූ අනුකම්පාවකින් නො වෙයි. ඔවුන්ගේ පරිපාලනය සම්පුර්ණයෙන් ම ඉංග්‍රීසි විය. ඒ පරිපාලනයෙහි මුල දී අප රට වැසියන් නොසිටිය ද පසුව එයට ඇතුළත් කරගනු ලැබූ සීමිත පිරිස ඉංග්‍රීසි සංස්කෘතියෙහි මනා පුහුණුවක් ලැබූ අය වූහ.

ඉංග්‍රීසිහු වේළසයේ ස්කොට්ලන්තයේ හා (උතුරු) අයර්ලන්තයේ කළ දේ අනෙක් රටවල ද කළහ. එහෙත් ඔවුන්ට තම මුල් යටත්විජිතවල ලබාගත් සාර්ථකත්වය අනෙක් යටත්විජිතවල දී මුල දී ලබාගැනීමට නො හැකි විය. එහෙත් ඔවුහු අද තම උපක්‍රම මගින් ඒ සාර්ථකත්වය අනෙක් යටත්විජිතවල ද අත්කරගනිමින් සිටිති. අද අප්‍රිකානු සාහිත්‍යය යනුවෙන් මුලික ව හැඳින්වෙන්නේ අප්‍රිකානු භාෂාවලින් ලියැවෙන සාහිත්‍යයක් නොව ඉංග්‍රීසියෙන් හා ප්‍රංශ භාෂාවෙන් ලියැවුණු සාහිත්‍ය ය. ප්‍රංශ භාෂාවෙන් ලියැවුණු සාහිත්‍යය ද ඉංග්‍රීසි භාෂාවට පරිවර්තනය කෙරී ලෝකය පුරා ප්‍රචාරය කෙරෙයි. අද වන විට ඉංග්‍රීසියෙන් ලියන සාහිත්‍යධරයෝ දැසිම් ගණනින් මේ රටවලින් බිහිවෙති.

මහාචාර්ය නමින් ද සිල්වා